

Hörselskadades distrikt
i Stockholms län

FSDB Stockholm Gotland

stockholms
dövas
förening

Till företrädare för L, M, S, C, KD, MP, V och SD i
Hälso- och sjukvårdsnämnden

FSDB Stockholm Gotland, Stockholms Dövas Förening och Hörselskadades Distrikt i Stockholms län vill med denna skrivelse uppmärksamma Hälso- och sjukvårdsnämnden på det föreslagna avtalet om tolktjänster för döva, dövblinda och personer med hörselnedsättning mellan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och tolkcentralen, Stockholms läns sjukvårdsområde.

Under året har vi organisationer vid flera tillfällen i samverkan med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen diskuterat och försökt visa på viktiga utvecklingsområden i avtalet och uppdragsbeskrivningen för tolktjänsten i Stockholms län. I vår samverkan har vi lyft ett antal avgörande punkter som vi ser inte har blivit en del av slutprodukten för avtal och uppdragsbeskrivning.

Under år 2021 har vi organisationer sett en oroande utveckling på flera plan. Tolk-tjänsten för döva, dövblinda och personer med hörselnedsättning handlar inte bara om att få möjlighet till vardagstolkning, det handlar om att kunna delta i demokratiska processer och i samhället i stort. Nästa år är det valår. Om vi ser tillbaka på valåret 2018 så resulterade det i 5000 fler tolktimmar i jämförelse med år 2017. Det är alltså rimligt att vänta sig ett ökat behov av tolktimmar även under 2022. Med den tolktjänst vi har idag finns en stor risk att tolkanvändare som vill delta på den demokratiska arenan kommer att stängas ute på grund av att anslaget inte räcker året ut.

Vi anser att det är av största vikt att vardagslivstolkningen ska vara fungerande och till för tolkanvändarna och att intentionerna kring tolktjänstservicen ska hedras istället för att vara begränsande på grund av bristande anslag.

Vi lyfter här tre områden som det är av största vikt att regionen ser över:

- Utökad anslag för tolkverksamheten i regionen
- Utökad anslag för arbetslivstolkningen i regionen
- En tillgänglig beställningsportal som fungerar för målgruppen

Hörselskadades distrikt
i Stockholms län

FSDB Stockholm Gotland

stockholms
dövas
förening

Utökat anslag för tolkverksamheten i regionen

Under de senaste åren har vi sett en oroväckande utveckling där tolkcentralen på grund av otillräckligt anslag beslutat om inskränkningar och begränsningar av tolkanvändares beställningar. Vår uppfattning är att tolkcentralens anslag behöver beräknas utifrån behovet som finns i länet så att det finns en möjlighet för anslaget att räcka året ut.

Utökat anslag för arbetslivstolkning i regionen

Idag står arbetsgivare för stora delar av den tolkkostnad som uppstår vid utförande av arbete, om de har anställda tolkanvändare. År 2018 aviserade Socialdepartementet ett försök där departementet delade ut 15 miljoner kronor, öronmärkt för arbetslivstolkning, fördelat till landets tolkcentraler. Tolkcentralerna behövde söka stödet och tolkcentralen i Region Stockholm uttalade sig då i media om att de skulle behöva ett tillskott på hela 15 miljoner kronor för att kunna möta det tolkbehov som finns i regionen¹. Detta är en signal om vad som behövs för att Stockholm ska vara en attraktiv region för arbetsgivare som vill vara tillgängliga för tolkanvändare utan att behöva bekosta tolk på egen hand.

I dialog med förvaltningen kring kommande avtal har vi blivit informerade om att förvaltningen vill vänta in utredningen *En jämlik tolktjänst* vars betänkande och förslag är klart först 15 januari 2022. Tolkbrukarorganisationer menar att utredningen inte kommer att föreslå förändringar som påverkar hur respektive region hanterar arbetslivstolkningen.

Vi organisationer ser ett skriande behov av ett tillskott, öronmärkt enbart för arbetslivstolkning, oavsett tolkmetod.

Mer läsning:

<http://www.viskamed.se/media/1247/rattslaget-for-tolkjanst-i-arbetslivet-for-dova-dovblinda-och-horselskadade.pdf>

En tillgänglig beställningsportal som fungerar för målgruppen

Tolkcentralens beställningssystem heter Tolkportalen och finns på 1177.se. Denna portal är inte tillgänglig för personer med dövblindhet, inte heller för de som har svårigheter att använda sig av Bank ID eller de som har svårt för att navigera i 1177. Det är svårt att komma åt portalen och användaren behöver klicka sig fram i flera steg inne på 1177.

¹ https://dovastidning.se/app/uploads/2021/02/dovastidning_2019-1.pdf

Hörselskadades distrikt
i Stockholms län

FSDB Stockholm Gotland

stockholms
dövas
förening

Tolkportalen togs fram i syfte att verka som beställningsportal för vårdpersonal, syftet har alltså inte varit att målgruppen ska boka tolk via portalen som vi gör idag. Detta är en rimlig bakgrundsförklaring till att vi idag står med en otillgänglig beställningsportal som inte alls fungerar för tolkanvändarna.

Tolkcentralen och Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen är väl medvetna om att 1177.se är en plattform som inte är möjlig att uppdatera då den är för gammal utifrån ett tekniskt perspektiv. Vi organisationerna kräver ett tillgängligt beställningssystem som tolkanvändarna kan ta del av oavsett tolkmetod.

För att detta ska uppnås behöver Hälsa- och sjukvårdsnämnden ge Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att utveckla en tillgänglig beställningsportal i samråd med brukarorganisationer och tolkcentralen.

Joakim Hagelin Adeby ordförande Stockholms Dövas Förening

Alex Boije, ordförande Förbundet Sveriges Dövblinda Stockholm och Gotland

Agneta Österman Lindquist, ordförande Hörselskadades Distrikt i Stockholms Län